

Veřejné finance

10. Rozpočty územních samospráv.
Daně a poplatky – výnosové určení a správa.

Veřejné finance

Rozpočty územních samosprávných celků ČR

Mezi územní rozpočty patří:

- **Rozpočty měst a obcí**
- **Rozpočty krajů**
- **Rozpočty dobrovolných svazků obcí**

Veřejné finance

Příjmy rozpočtu obce

- Příjmy z vlastního majetku
- Příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- Příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, které obec zřídila či založila,
- Příjmy z vlastní správní činnosti, včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena, zejména ze správních poplatků a pokut.
- Výnosy z místních poplatků.
- Výnosy z daní nebo podíly na nich.
- Dotace ze SR a ze státních fondů.
- Dotace z rozpočtu kraje.
- Přijaté peněžité dary a příspěvky.
- Prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu.
- Obec může použít také návratné zdroje.

Veřejné finance

Příjmy rozpočtu kraje

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti organizace, pokud jsou podle zákona příjmem rozpočtu kraje, který organizaci zřídil nebo založil,
- příjmy ze správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je kraj pověřen podle zvláštních zákonů, zejména správních poplatky z této činnosti a dále příjmy z vybraných pokut uložených v pravomoci kraje,
- výnosy daní nebo podíly na nich
- dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů kraje,

Veřejné finance

Výdaje rozpočtu obce

- Závazky uložené zákony
- Výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o majetek
- Výkon státní správy, ke které je obec pověřena zákonem.
- Závazky vyplývající ze smluvních vztahů v hospodaření obce
- Závazky vyplývající ze spolupráce s jinými obcemi
- Úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů
- Výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů jejich vlastníkům
- Výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro obec
- Jiné výdaje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo humanitární účely.
- Dále obec hradí i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí.

Veřejné finance

Výdaje rozpočtu kraje

- Závazky uložené zákony
- Výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména péče o majetek
- Výdaje spojené s výkonem státní správy
- Závazky z uzavřených smluvních vztahů v hospodaření kraje
- Dotace do rozpočtů obcí v kraji
- Závazky vyplývající ze spolupráce s jinými územními celky
- Úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů
- Výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich
- Výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti
- Jiné výdaje včetně darů a příspěvků na sociální nebo humanitární účely
- Dále kraj hradí i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných finančních výpomocí.

Veřejné finance

Rozpočtový proces

- vypracování rozpočtu
- schvalování rozpočtu
- plnění rozpočtu

Změny rozpočtu se provádějí **rozpočtovými opatřeními**.

- kontrola plnění rozpočtu
 - Závěrečný účet
 - souhlas s celoročním hospodařením, a to bez výhrad
 - souhlas s výhradami

Veřejné finance

ÚSC může zřizovat

- Organizační složky
- Příspěvkové organizace

Veřejné finance

Zdroje financování samospráv

Územní rozpočty v ČR používají zdroje:

- daňové
- nedaňové
- kapitálové
- cizí zdroje

Veřejné finance

Daňové příjmy ÚSC (I)

OBEC

1) daně vázané na území obce

- daň z nemovitostí – 100% pro obec
- daň z příjmu PO, pokud je PO obec
- daň z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti – 30% pro obec dle bydliště podnikatele
- daň z příjmu FO ze závislé činnosti, kdy obci je přiděleno 1,5% z celostátního výnosu daně podle počtu zaměstnanců na území obce

3) příjmy z poplatků

- místní poplatky
- správní poplatky
- spojené se životním prostředím

2) daně vázané na přerozdělování dle velikosti obce a velikosti území obce

- DPH – obce 21,4% z celostátního výnosu daně
- Daň z příjmu PO – 21,4%
- Daň z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti – 21,4% z 60% celostátního výnosu daně
- Daň z příjmu FO ze závislé činnosti – 21,4%
- Daň z příjmu fyzických osob vybíraná srážkou – 21,4%

Veřejné finance

Daňové příjmy ÚSC (II)

KRAJ

1) daně vázané na území kraje

- Daň z příjmu PO, pokud je PO kraj – 100%

2) daně vázané na přerozdělování dle velikosti kraje a velikosti území kraje

- DPH – 8,92 % z celostátního výnosu
- Daň z příjmu PO – 8,92 %
- Daň z příjmu FO ze SVČ – 8,92 %
- Daň z příjmu FO ze závislé činnosti – 8,92 %
- Daň z příjmu FO vybíraná srážkou – 8,92 %

3) příjmy z poplatků

- Příjmy ze správních poplatků.

Veřejné finance

Nedaňové příjmy ÚSC Kapitálové příjmy ÚSC

Nedaňové příjmy ÚSC

= příjmy z užití majetku

Kapitálové příjmy ÚSC

= příjmy z prodeje investičního majetku

Veřejné finance

Cizí zdroje (dotace)

OBCE

- dotace nárokové
- dotace nenárokové

KRAJE

- dotace nárokové
- dotace z kapitol SR na vymezené účely

Veřejné finance

Výdaje rozpočtů ÚSC

V případě územní samosprávy si obce a kraje určují samy oblasti vynakládání finančních prostředků (výjimkou jsou závazky ze zákona a oblasti a vybrané oblasti, např.:

- odměňování členů zastupitelstva
- odměňování zaměstnanců úřadů
- rozsah podpory jednotlivým podnikatelům
- obce nesmí ručit za úvěry jiných osob, než samy zřídily

Veřejné finance

Mimorozpočtové fondy ÚSC

- pro konkrétní účely nebo bez účelového určení

Veřejné finance

Daně a poplatky – výnosové určení a správa

- **Daňové určení** = do jakého rozpočtu příslušná daň nebo její podíl plyne

Daňové určení bylo od roku 1993 několikrát měněno ve prospěch obcí.

Cílem těchto změn bylo zejména:

- Posílit příjmy rozpočtu měst a obcí
- Stabilizovat příjmy v čase
- Vyrovnat dynamiku vývoje
- Snížit prostorové rozdíly

Veřejné finance

Svěřené a sdílené daně

Svěřené daně

- Spotřební daně (s výjimkou spotřební daně z minerálních olejů)
- Silniční daň
- Daň z nemovitostí
- Daň z příjmu právnických osob v případě, kdy jejím poplatníkem je sama obec
- Místní poplatky, které mají charakter místních daní

Sdílené daně – ostatní

Veřejné finance

Rozpočtové určení daní v ČR v roce 2008 (I)

1) DPH

- 21,4 % do rozpočtu obcí
- 8,92 % do rozpočtu krajů
- 69,68 % do SR

2) daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti

- 21,4 % do rozpočtu obcí
- 1,5 % z celostátního výnosu daně podle počtu zaměstnanců na území obce
- 8,92 % do rozpočtu krajů
- 68,18 % do SR

3) daň z příjmu FO ze samostatně výdělečné činnosti

- 30 % do rozpočtu obcí – dle bydliště podnikatele
- 21,4 % z 60% celostátního výnosu daně do rozpočtu obcí
- 8,92 % z 60% celostátního výnosu daně do rozpočtu krajů
- 69,68 % z 60% celostátního výnosu daně do SR
- 10% do SR

Veřejné finance

Rozpočtové určení daní v ČR v roce 2007 (II)

- 4) **daň z příjmu právnických osob**
 - 21,4 % do rozpočtu obcí
 - 8,92 % do rozpočtu krajů
 - 69,68 % do SR
- 5) **daň z příjmu právnických osob, kdy poplatníkem je přímo obec**
 - 100 % do rozpočtu obcí
- 6) **daň z příjmu právnických osob, kdy poplatníkem je přímo kraj**
 - 100 % do rozpočtu krajů
- 7) **daň z nemovitostí**
 - 100 % do rozpočtu obce, na jejímž území se nemovitost nachází

Veřejné finance

Rozpočtové určení daní v ČR v roce 2007 (III)

- 8) **spotřební daň z minerálních olejů**
 - 9,1 % celostátního výnosu do rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury
 - 90,9 % celostátního výnosu do SR
- 9) **silniční daň**
 - 100 % celostátního výnosu do Státního fondu dopravní infrastruktury
- 10) **daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí**
 - 100 % celostátního výnosu do státního rozpočtu

Veřejné finance

Podíl obcí a krajů na celostátních výnosech daní

- Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 Zákona č. 243/2000 Sb., o RUD.
- Každá obec se na procentní části celostátního hrubého výnosu daní podílí procentem, vypočteným podle tří kritérií:
 1. výměra katastrálního území obce
 2. prostý počet obyvatel obce
 3. násobek postupných přechodů

Poplatky – výnosové určení a správa

POPLATKY

- **státní**
 - **správní**
 - **soudní**
 - **související se životním prostředím**
- **místní**

Veřejné finance

Místní poplatky v ČR

- **poplatek ze psů**
- **poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt**
- **poplatek za využívání veřejného prostranství**
- **poplatek ze vstupného**
- **poplatek z ubytovací kapacity**
- **poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst**
- **poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj**
- **poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**
- **poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace**

Veřejné finance

Územní finanční orgány

Struktura:

- **finanční úřady**
- **finanční ředitelství**
- **ministerstvo financí**

Veřejné finance

Majetek státu, krajů a obcí

- veřejný majetek = majetek obcí, krajů, státu
- **Hospodaření s majetkem obcí**
- **Hospodaření s majetkem krajů**
- **Hospodaření s majetkem státu**
 - Zákon o majetku ČR
 - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Veřejné finance